

ПЕРЕСОПНИЦЬКІ ЗНАХІДКИ: ПІДСУМКИ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ 2015 РОКУ

Археологічні роботи у центральній частині урочища Пастівник на східній околиці с. Пересопниця

У липні 2015 року в с. Пересопниця Рівненської області було проведено археологічні роботи у рамках діяльності експедиції, організованої Державним підприємством «Рівненська старовина» Інституту археології НАН України. Науковці виявили численні знахідки, що датуються як епохою бронзи, так і добою Київської Русі.

У складі експедиції, очолюваної доцентом кафедри історії України Рівненського державного гуманітарного університету кандидатом історичних наук **Б.А. Прищепою** та старшим науковим співробітником Рівненського обласного краєзнавчого музею **О.П. Войтюком** (заступник керівника експедиції) працювали студенти історико-соціологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету, які проходили археологічну практику, та співробітники культурно-археологічного центру «Пересопниця». Розкопки відбулися за сприяння ігумена Пересопницького монастиря о. Григорія.

Житло-напівземлянка (X ст.)

Господарська будівля №1 із двома ніше подібними печами (X ст.)

Дослідницькі роботи було проведено вченими на східній околиці с. Пересопниця в урочищі Пастівник – на території, відведеній Пересопницькому монастирю, а також у центральній та південно-західній частинах урочища. Загальна площа дослідженої ділянки археологічної пам'ятки становить 306 м².

Найбільш ранні

археологічні матеріали, виявлені під час розкопок, – уламки ліпного посуду і виробу з кременю належать до бронзової доби (близько 3–2 тис. до н. е.). А в урочищі Пастівник, дійшли висновку археологи, у X ст. існувало велике слов'янське поселення: вони дослідили напівземлянкове житло і господарську будівлю цього часу. Житло мало чотирикутний котлован розмірами близько 4×4 м, заглиблений у ґрунт на 0,7–0,9 м. У північно-західному куті розташовувалася піч, нижню частину якої було споруджено з глини, а склепіння – складено з каміння. На захід від житла знаходилася господарська будівля з великою нішеподібною піччю, черинь якої замощений камінцями й уламками гончарних горщиків. Слов'яни використовували будівлі з такими печами для випічки хліба. У центральній частині урочища Пастівник археологи розкопали ще одну подібну господарську будівлю X ст. із двома нішеподібними печами.

Господарська будівля №2 (на передньому плані) і житло-напівземляка (X ст.)

Цікаві знахідки було виявлено також під час дослідження котловану будівлі XII – першої половини XIII ст., розкопаної у південно-західній частині урочища. В заповненні котловану вчені зібрали велику кількість уламків гончарного посуду та знаряддя праці (ножі, шило) й побутові вироби (кістяний гребінець, деталі залізних замків). Унікальною знахідкою є свинцева висла печатка із зображеннями та написами з обох сторін. Різні ділянки культурного шару містили й артефакти (зокрема, відходи виробництва та готові вироби на зразок поясних пряжок, гудзиків і натільних хрестиків), які свідчать про розвиток ювелірного ремесла в поселенні у XII – першій половині XIII ст.

У центральній частині урочища «Пастівник» поряд із кам'яним хрестом науковці дослідили ділянку із похованнями раних християн, датовані XII – першою половиною XIII ст. На захід від могильника виявлено рів, який оточував тогочасне кладовище.

Ранні християнські поховання XII – першої половини XIII ст.

Ділянка рову
XII – першої половини XIII ст.

Археологічні колекції по опрацюванні буде передано до культурно-археологічного центру «Пересопниця».

За інформацією Інституту археології НАН України

Матеріали опублікували: Прес-служба НАН України